

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

webedition

με την ευθύνη του πρώτου

Ενωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ)

Αφιερωμένο στον αείμνηστο Αριστείδη Λαμπρούλη (1930-1999)

Δημοσίευση: 17 Δεκ 2019 17:45

«Τα προβλήματα του κόσμου δεν είναι δυνατόν να επιλυθούν από τους σκεπτικιστές ή τους κυνικούς ή άλλους παρόμοιους, των οποίων οι ορίζοντες περιορίζονται στα προφανή.

Χρειαζόμαστε ανθρώπους που μπορούν να ονειρεύονται πράγματα, που ποτέ δεν προϋπήρξαν».

John F. Kennedy (1917-1963)

Είναι γνωστόν ότι οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) είναι επιχειρήσεις κοινωφελούς χαρακτήρα.

Το θεσμικό πλαίσιο τους βασίζεται στον Ν. 1069/80 "Περί κινήτρων δια την ίδρυση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης"

και καλύπτουν όλους τους Δήμους, εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης, όπου δραστηριοποιούνται η ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, αντίστοιχα. Οι ΔΕΥΑ λειτουργούν ως ΝΠΙΔ και αποτελούν, σε τοπικό επίπεδο, τους κύριους και νόμιμους διαχειριστές των υδατικών πόρων συμπεριλαμβανόμενων των όμβριων νερών και των υγρών αποβλήτων και γενικά της προστασίας του περιβάλλοντος, κυρίως σε αστικές περιοχές. Τα κύρια αντικείμενα δραστηριοποίησης των ΔΕΥΑ είναι η ύδρευση, η αποχέτευση και η επεξεργασία και διάθεση των όμβριων νερών και των εκροών των υγρών αποβλήτων κυρίως των αστικών περιοχών.

Κοινός εκφραστής και συντονιστής των ΔΕΥΑ είναι η Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ), που ιδρύθηκε το 1989 με έδρα τη Λάρισα. Η ίδρυση της ΕΔΕΥΑ υπήρξε ιδέα του αείμνηστου Δημάρχου και Προέδρου της ΔΕΥΑ Λάρισας, Αριστείδη Λαμπρούλη. Στα τέλη της δεκαετίας του '80, ο Α. Λαμπρούλης, σε συνεργασία με άλλους διορατικούς και δραστήριους Δημάρχους της εποχής, διαπίστωσαν ότι η αντιμετώπιση των οξυμένων προβλημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης της χώρας μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν υπάρξει συντονισμός ενεργειών και οργανωμένη διεκδίκηση από σωστά οργανωμένες και υγιείς ΔΕΥΑ. Όμως, οι νεοσυσταθείσες ΔΕΥΑ αντιμετώπιζαν σοβαρότατα οικονομικά προβλήματα, εξαιτίας του δυσμενούς χρηματοδοτικού καθεστώτος του Ν. 1069/80. Έτσι, η κάλυψη της ίδιας συμμετοχής για την εκτέλεση των ζωτικής σημασίας έργων των ΔΕΥΑ απαιτούσαν δανεισμό με δυσβάστακτα επιτόκια. Υπήρξε τότε άμεση ανάγκη για έναν κοινό φορέα εκπροσώπησής τους, που συστηματικά και οργανωμένα θα προωθούσε τα αιτήματά τους στην Πολιτεία και άλλους αρμόδιους φορείς και φυσικά στην ΕΕ. Επιπλέον, ο ιδρυτικός τους νόμος έπρεπε να αναθεωρηθεί και να προσαρμοσθεί στις νέες συνθήκες, που είχαν δημιουργηθεί.

Τις απόψεις του τότε Δημάρχου Λάρισας, Α. Λαμπρούλη ενστερνίσθηκαν αρχικά οι Δήμαρχοι-Πρόεδροι 25 ΔΕΥΑ, με πρωτεργάτες τους Δημάρχους Πτολεμαΐδας Κ. Μαυρομάτη, Ιωαννίνων Φ. Φίλιο, Άργους Δ. Παπανικολάου, Ρόδου Σ. Καραγιάννη, Ορεστιάδας Β. Βαρσαμακίδη, Καρδίτσας Δ. Αρχοντή και Πρέβεζας Ν. Γιαννούλη. Αυτή ήταν η αρχή της ιστορικής διαδρομής της ίδρυσης της Ένωσης των ΔΕΥΑ, στις αρχές του 1989. Μετά από τη δικαστική της αναγνώριση από το Πρωτοδικείο Λάρισας, τον Μάρτιο του 1989, η ΕΔΕΥΑ πραγματοποίησε την 1η τακτική Γενική της Συνέλευση (ΓΣ) στην Πρέβεζα (τον Ιούλιο του 1989), όπου

εξελέγη το πρώτο ΔΣ, αποτελούμενο από τους Α. Λαμπρούλη, Δήμαρχο Λάρισας ως Πρόεδρο, Σ. Καραγιάννη, Δήμαρχο Ρόδου ως Αντιπρόεδρο, Κ. Μαυρομάτη, Δήμαρχο Πτολεμαΐδας ως Γεν. Γραμματέα, Φ. Φίλιο, Δήμαρχο Ιωαννίνων ως Ταμία και τους Δ. Παπανικολάου, Δήμαρχο Άργους, Β. Βαρσαμακίδη, Δήμαρχο Ορεοσιάδας, και Γ. Ματθαιάκη μέλος του ΔΣ της ΔΕΥΑ Ηρακλείου, ως μέλη.

Η ΕΔΕΥΑ άρχισε ουσιαστικά την ενεργή δράση της στις αρχές του 1990. Στη 2η Τακτική ΓΣ, που πραγματοποιήθηκε στο Επιμελητήριο Ηρακλείου τον Μάιο του 1991, εξελέγη το νέο 7/μελές ΔΣ της Ένωσης, αποτελούμενο από τους τότε Δημάρχους Λάρισας Α. Λαμπρούλη, Πτολεμαΐδας Κ. Μαυρομάτη, Κοζάνης Π. Κουκουλόπουλο, Ιωαννίνων Φ. Φίλιο, Καβάλας Ελ. Αθανασιάδη, Άργους Δ. Παπανικολάου και τον υπογράφοντα, μέλος του ΔΣ της ΔΕΥΑ Ηρακλείου. Όλοι οι προαναφερόμενοι, άφησαν αυτοδιοικητικά αποτυπώματα, που αποτελούν λαμπρά παραδείγματα προς μίμηση. Αυτό και οι προκλήσεις της εποχής εκείνης, ενέτειναν τις ανησυχίες μου να φανώ αντάξιο μέλος του ΔΣ της Ένωσης των ΔΕΥΑ. Από τις πρώτες κιόλας ημέρες, με έκπληξη, διαπίστωνα ότι οι ανησυχίες/προτάσεις μου εύρισκαν ανταπόκριση στις Διοικήσεις και τα στελέχη, τόσο της ΕΔΕΥΑ όσο και της ΔΕΥΑ Ηρακλείου. Δεν είναι η ώρα του απολογισμού ! Θα χρειαζόταν πολλές σελίδες για να αποτυπωθούν η γνώση και η εμπειρία, που αποκτήθηκαν και τα όσα συνέβησαν στα 30 χρόνια περίπου, που ακολούθησαν. Ήταν ως εάν αποφοίτησα από ένα ακόμη Πανεπιστήμιο. Όμως, δεν μπορώ να μην ξεχωρίσω τον Αείμνηστο Α. Λαμπρούλη, τότε Δήμαρχο Λάρισας και τον κ. Γιάννη Βασ. Σμπώκο, Πρόεδρο του ΔΣ της ΔΕΥΑ Ηρακλείου. Και οι δυο τους, παρά τις διαφορετικές πολιτικές τους ιδεολογίες, συμφωνούσαν απόλυτα, έχαιραν αλληλοεκτίμησης και αλληλοσεβασμού, έβλεπαν πολύ μακριά, αυτό που λέμε σήμερα, προέβλεπαν την οργάνωση, τη λειτουργία και τις ανάγκες των πόλεων του μέλλοντος. Πίστευαν και προωθούσαν παράλληλα τον κοινωνικό και τον ανταποδοτικό χαρακτήρα των ΔΕΥΑ, με εξωστρέφεια και υγιή και διαφανή κριτήρια. Είχαν προοδευτικές απόψεις και θέσεις, που πολλοί σημερινοί Δημοτικοί Άρχοντες θα μπορούσαν να τις θεωρήσουν εξωπραγματικές. Κάποτε πρέπει να κατανοήσουμε ότι σ' αυτόν τον τόπο δεν υπάρχουν δυο Ελλάδες, τουλάχιστο σε θέματα ύδρευσης και αποχέτευσης.

Ο αείμνηστος Α. Λαμπρούλης υπήρξε ένας σπουδαίος Έλληνας και ένας λαμπρός Δήμαρχος και Πρόεδρος του ΔΣ της ΕΔΕΥΑ. Ήταν

ακούραστος, δραστήριος και διορατικός, που προσπαθούσε συνεχώς να διευρύνει τις γνώσεις του και ονειρευόταν πράγματα που δεν προϋπήρχαν. Ενθυμούμαι στα υπηρεσιακά ταξίδια μας σε Ευρωπαϊκές χώρες το ζωηρό ενδιαφέρον του για θεσμικά και τεχνικά θέματα της τοπικής αυτοδιοίκησης και κυρίως γι' αυτά που αφορούσαν στην ύδρευση και αποχέτευση. Επίσης, τον ενθυμούμαι να συζητά επί μακρόν σχετικά θέματα με τον Έλληνα της διασποράς, Καθηγητή του Πανεπ. Καλιфорνίας Γιώργο Τσομπάνογλου, ένα παγκοσμίως διακεκριμένο επιστήμονα Υδατικών Πόρων, που με δική του πρωτοβουλία προσκλήθηκε και επισκέφθηκε κατ' επανάληψη τη χώρα μας, κυρίως στις αρχές της 10/ετίας του 1990, τότε που άρχιζαν να εκτελούνται τα πρώτα έργα επεξεργασίας αστικών υγρών αποβλήτων. Η συνεισφορά του στα εκτελούμενα τότε έργα των ΔΕΥΑ ήταν ανεκτίμητη.

Με πρωτοβουλία Λαμπρούλη, η ΕΔΕΥΑ έγινε το 1993 μέλος της EurEau (European Federation of National Associations of Water Services), που είναι η Συνομοσπονδία σε επίπεδο ΕΕ των Οργανισμών Ύδρευσης και Αποχέτευσης. Έτσι, από τότε ο τομέας ύδρευσης και αποχέτευσης της χώρας μας, εκπροσωπείται στα Ευρωπαϊκά Fora, διά μέσου της ΕΔΕΥΑ. Η EurEau έχει έδρα τις Βρυξέλλες, ιδρύθηκε το 1975 και έχει ως μέλη της Επιχειρήσεις και Ενώσεις Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης από όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ και αυτά του Ελευθέρου Εμπορίου. Σήμερα έχει μέλη της από 29 ευρωπαϊκές χώρες. Η EurEau μεριμνά για τα κοινά συμφέροντα των αντίστοιχων Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων και Οργανισμών σε επίπεδο ΕΕ. Η ΕΔΕΥΑ συμμετέχει ενεργά στην EurEau με στελέχη της και στελέχη των ΔΕΥΑ, αντλώντας επίκαιρη ευρωπαϊκή πληροφόρηση και δίνοντας ασφαλή και αξιόπιστα στοιχεία για την εκάστοτε κατάσταση και τις προοπτικές των Υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στη χώρα μας.

Όπως προαναφέρθηκε, η ΕΔΕΥΑ άρχισε ουσιαστικά την ενεργό δραστηριότητά της στις αρχές του 1990, έχοντας αρχικά μέλη της μόνο 25 ΔΕΥΑ αλλά με διοικήσεις σοβαρές, με οράματα και ενεργό συμμετοχή, που δημιούργησαν γερές βάσεις λειτουργίας με εξωστρεφείς και προοδευτικές προοπτικές. Από τότε μέχρι σήμερα και παρά τις οικονομικές δυσκολίες, που κατά καιρούς αντιμετώπισε, αφού στηρίζεται αποκλειστικά στις εισφορές των μελών της, αφού δεν λαμβάνει κρατικές ενισχύσεις, λειτουργεί ανελλιπώς επιτυχώς παρέχοντας στις ΔΕΥΑ πολύτιμη και σοβαρή υποστήριξη. Σήμερα, η ΕΔΕΥΑ εκπροσωπεί 120 ΔΕΥΑ, οι οποίες παρέχουν υψηλού επιπέδου

υπηρεσίες ύδρευσης, αποχέτευσης και τηλεθέρμανσης σε πάνω από το 45 % του πληθυσμού της χώρας. Κατά γενική ομολογία, αποτελεί ένα πολύ πετυχημένο παράδειγμα αποκεντρωμένης Υπηρεσίας στη χώρα μας.

Η ΕΔΕΥΑ με τη δυναμική παρουσία της στον διεθνή, ευρωπαϊκό και εθνικό χώρο και κυρίως σ' αυτόν της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, έχει επιτύχει την ευρεία καταξίωσή της και αποτελεί θεσμικά αναγνωρισμένο συνομιλητή της Πολιτείας σε ζητήματα μείζονος σημασίας, όπως είναι η διαχείριση των υδατικών πόρων και των υγρών αποβλήτων, η αναβάθμιση των αστικών περιοχών, η προστασία του περιβάλλοντος και φυσικά η χρηματοδότηση σχετικών δράσεων και υποδομών. Παράλληλα, η ΕΔΕΥΑ συνεργάζεται με άλλους φορείς, όπως η ΕΥΔΑΠ, η ΕΥΑΘ, οι ΟΤΑ, το ΤΕΕ και το ΓΕΩΤΕΕ, με σκοπό την αποτελεσματικότερη προώθηση και αντιμετώπιση προβλημάτων κοινού ενδιαφέροντος.

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθεί η σημαντική συμβολή του προσωπικού της Ένωσης και κυρίως της κ. Όλγας Κοτσελίδου, Γενικής Διευθύντριας της, που από την αρχή αποτέλεσε την καρδιά της σε αυτή την πολύ επιτυχή διαδρομή της. Στην επιτυχία αυτή συνέβαλαν καθοριστικά όλες σχεδόν οι αξίες, υγιείς, δραστήριες και ακομμάτιστες διοικήσεις της. Ιδιαίτερα οι διοικήσεις των χρόνων της κρίσης, στάθηκαν στο ύψος των περιστάσεων, εργάσθηκαν μεθοδικά, πέραν από μικροπολιτικές ή άλλες ιδιοτελείς σκοπιμότητες και μπόρεσαν να περιορίσουν και σε πολλές περιπτώσεις να εξαλείψουν εντελώς τις δυσμενείς επιπτώσεις της κρίσης στις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης στη χώρα μας. Σε μεγάλο βαθμό επαληθεύτηκε η ρήση του Πλάτωνα (427-347 π.Χ.), ότι η ανάγκη προκαλεί δημιουργικότητα. Μακάρι να υπάρξει συνέχεια αντάξια της λαμπρής μέχρι τώρα ιστορίας της !

Από τον Ανδρέα Ν. Αγγελάκη*

<https://www.eleftheria.gr/m/%CF%80%CF%81%CF%8C%CF%83%CF%89%CF%80%CE%B1/item/247302-%CE%B5%CE%BD%CF%89%CF%83%CE%B7-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AE%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD-%CF%8D%CE%B4%CF%81%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%87%CE%AD%CF%84%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7%CF%82-%CE%B5%CE%B4%CE%B5%CF%85%CE%B1.html>